

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۵۷۵

۲ شنبه ۳۰ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۸۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیکشنبه ۲۲

اردیبهشت ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب

- ۱- طرح صورت مجلس
- ۲- اخطار آقای دکتر بینا طبق ماده ۲۸ آئین نامه
- ۳- اعلام تصویب صورت مجلس
- ۴- طرح و تصویب دو فوریت لایحه مربوط باصلاح قانون تشبیت بشتوانه اسکناس
- ۵- بیانات آقای نایب رئیس دائر به ابراز تأثر از فوت مرحوم مرتضی قلی بیات
- ۶- طرح و تصویب فوریت سوم واصل لایحه تشبیت بشتوانه اسکناس وارجاع بمجلس سنا
- ۷- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس چهل و پنج دقیقه بعد از ظهر ریاست آقای حماد تربتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس اسامی غائبین جلسه قبل

قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان : صفاری
دکتر آرمی . دادگر . قرشی . کدیور .
مرتضی حکمت . مهدوی . شادلو . بزرگ
ابراهیمی . توماج . سنندجی . اکبر .
محمودی . مجید ابراهیمی . هدی . اورنگ
اخوان . مهندس بهبودی . عبدالحمید بختیار
فخر طباطبائی .
غائبین بی اجازه - آقایان : اقبال . دکتر
نفیسی . دکتر عدل
دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان : دکتر عمید . صادق بوشهری .
بزرگ نیا . قنات آبادی .

نایب رئیس - اعتراضی به صورت
جلسه نیست؟ (اظهاری نشد) تصویب صورت
جلسه بعد موکول میشود .

۲- اخطار آقای دکتر بینا

طبق ماده ۲۸ آئین نامه

نایب رئیس - آقای دکتر بینا فرمایشی دارید؟
دکتر بینا - تذکر آئین نامه ای دارم .

مطابق ماده ۲۸ آئین نامه داخلی مجلس
وقتی طرحی از طرف ریاست مجلس به
کمیسیونها ارجاع میشود این طرح بایستی
منتها در مدت یکماه بمجلس برگردد و

مجلس نظرش را بدهد بجهت نفر از نمایندگان
محترم مجلس يك طرحی را برای غیر
قانونی شناختن حزب ایران امضاء کردند
(صحیح است) والان بیش از دو ماه و نیم
است که در کمیسیونها مانده (صحیح
است) و این خائنین هر کاری که دلشان
میخواهد میکنند بنده از مقام ریاست تقاضا
میکنم که این طرح در دستور جلسه آینده
قرار بگیرد (صحیح است) و بنده ماده آئین
نامه را قرائت میکنم

ماده ۲۸ آئین نامه داخلی

مجلس شورای ملی

هر طرح یا لایحه ای که بکمیسیون
ارجاع میشود باید گزارش آن متناظر
یک ماه از تاریخ وصول بدقتر کمیسیون
بمجلس شورای ملی داده شود و گرنه هر
يك از نمایندگان با دولت حوز
دارد از مجلس تقاضا نماید که آن را جزو
دستور مجلس قرار دهند

و بنده از مقام ریاست و نمایندگان
محترم تقاضا میکنم که تصویب فرمایند در
جلسه آینده این طرح مطرح بشود (صحیح
است)

نایب رئیس - این طرح در کمیسیون
کشور مطرح بود و بتصویب رسیده است

و بعد از تصویب کمیسیون کشور بکمیسیون
دادگستری ارجاع شده است ولی بواسطه
تعطیل طولانی جلسات مجلس در ایام
فروردین و نظر بمسافرت نمایندگان بتاخیر
افتاده است معذرت تاکید خواهد شد که
هر چه زودتر اقدام بشود .

۳- اعلام تصویب

صورت مجلس

نایب رئیس - چون عمده برای رای کافی
است تصویب صورت مجلس اعلام می-
شود .

۴- طرح و تصویب دو

فوریت لایحه مربوط

باصلاح قانون تشبیت

بشتوانه اسکناس

نایب رئیس - آقای نخست وزیر

فرمایشی داشتید ؟ بفرمائید

نخست وزیر - بطوریکه آقایان
نمایندگان محترم مجلس اطلاع دارند دولت
ایران از ۱۳۲۴ عضویت صندوق بین المللی
پول را قبول کرده است نظر باینکه ما
تهداتی نسبت بصندوق بین المللی پول
داریم راجع بشرخ ارز يك لایحه ای بقید
دوریت تقدیم میشود واستدعا دارد که
مطرح بشود .

نایب رئیس - لایحه قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

مجلس شورای ملی

بطوریکه استحضار دارند بموجب
قانون مصوب ۶ دیماه ۱۳۲۴ دولت ایران
عضویت صندوق بین المللی پول را پذیرفت .
ضمن هدفهای تأسیس صندوق مزبور
یکی هم کوشش در آزادی معاملات ارز و
از بین بردن رویه های چند نرخی کشورهای
مختلف بود تا از این راه با آزادی تجارت
بین المللی کمکی کرده باشد .

برای اجرای این منظور در اساسنامه
صندوق پیش بینی شده که کشورهای عضو
حق داشته باشند در صورت وجود تضییقات
ارزی در کشور خود در ظرف پنجسال
تضییقات مزبور را از بین ببرند و چنانچه
پس از خاتمه این مدت هنوز احتیاج بشکاهداری
تمام یا قسمتی از آن تضییقات داشته باشند
با مشورت قبلی با صندوق آنرا حفظ
نمایند .

چون کشور ایران که بعد از پایان جنگ
دوم جهانی دارای نرخهای متعدد ارزی
و مقررات گوناگون بازرگانی بود و
بطوریکه میدانیم برای مقامات رسمی و
دولتی و محصلین و مرضی و معاملات غیر بازرگانی
نرخهای ارزی متفاوت داشت و حتی

و بار بار بدهید ما هیچ اینجا بخارجی ها چنین کاری را اجازه نمی دهیم و هیچ چنین تصمیمی نداریم که بخارجی ها بگوئیم هر کاری که میخواهند بکنند ما با آنها اعتبار بدهیم این دولت که قبول مسئولیت کرده اگر تشخیص داد که کار او بفتح مملکت است اجازه خواهد داد والا حالا میگویم پروژه های مهمی که معین نیست با آنها اعتبار نمیدهیم. شما میفرمائید پروژه های معین؛ معین یعنی چه؟ هنوز نه کسی بما پیشنهاد داده است نه کسی پروژه ای داده است که ما خواسته باشیم بگوئیم روی این پروژه ها پول بیا بیا بدهیم اما این که فرمودند که این ماده برای خارجهاست که بایران می آیند و آقای تیمور تاش هم فرمودند که اگر خارجی ها بیایند بگویند که ما اینقدر سرمایه ارزی داریم یا اینقدر اتانیه داریم و میخواهیم این کار تولیدی را هم برای ایران بکنیم و این کار تولیدی را برای آن مملکتی که تشریف دارند نمی خواهند بکنند فقط برای ایران میخواهند بکنند و وقتی که آن پروژه را آوردند رسیدگی کردیم اختیار در دست ما است اینطور نیست که هر کس پروژه ای آورد بگوئیم بلی قبول میکنیم، اگر ما بگوییم رسیدگی کردیم که یک پروژه ای ممکن است بفتح مملکت باشد و برای کارهای تولیدی است و مخصوصاً صاعقه صرانی را برداشتیم برای این که کارهای صرانی غیر از ضرورت و تورم کار دیگری برای ما نخواهد کرد وقتی دیدیم که مصلحت مملکت هست میگوئیم بلی بشما اعتبار میدهیم و این کار تنها برای خارجها نیست تعداد زیادی از ایرانی های پرتور در خارج ایران بدولت مراجعه میکنند ارز دارند در آنجا ارزشان بصورت اسعار خارجی است برای اینکه بیایند در ایران وارد خود را بکار بیندازند ریال می خواهند و چون ریال نداریم که با آنها بدهیم آنها هم نمیتوانند کار کنند و بنده بطور مثال چند نفر اسم حضورتان میدهم و حتی عرضهای داده اند حضور علیحضرت تشریف بیاورید اسمی آنها را بشما میگویم کی ها هستند عده ای از ایرانی های خارج هستند ثروت دارند میخواهند بیایند اینجا و اگر خواستند بیایند اینجا ما ریال را نداریم بدهیم ولی اگر توانستیم از ایران ریال تهیه کنیم با آنها میتوانیم اعتبار بدهیم

نایب رئیس - آقای مهدی ارباب مخالفید بفرمائید.

مهدی ارباب - اگر منظور گذرانیدن وقت است بنده عرضی ندارم در ردیف آقایان نشسته ام و الا عبارات روشن است در این لایحه دو عبارت دارد یکی میتواند این میتواند خیلی الزامی نیست هم میتواند کمک بکند اگر نکرد کاری نمیشود کرد مکلف نیست تا نهایتاً عبارت تولیدی هم است هر چه تولید

بشود حالا بیائیم پنجاه تا شاخ و برگ برایش درست کنیم که برای سبب چند تا برای گلای چند تا برای گندم چطور برای کوه و دشت چطور این کلمه تولیدی اعم است، این دیگر حرف ندارد ولی تا این مشکلات در مقررات بانک کشاورزی وجود دارد تا وقتی که ثبت اسناد در تمام کشور تمیم پیدا نکرده بنده مخالفم که بانک کشاورزی هم کمک شود.

نایب رئیس - رأی میگیریم پیشنهاد آقای مهندس جفرودی آقایانی که باین پیشنهاد موافقت قیام بفرمائید (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم تبصره زیر بماده ۲ اضافه شود.

تبصره - دولت مکلف است صورت برنامه های تولیدی خارج از برنامه هفت ساله را مشتمل بر موضوعات آن و میزانی که برای هر برنامه از بانک ملی وام خواهد گرفت قبل از اخذ بمجلس ارسال دارد و هیچ وجه حق ندارد از اسکناس های حاصله از این قانون بصرف هزینه های جاری بوجه کل مملکتی بزند. عمیدی نوری

نایب رئیس - آقای عمیدی نوری بفرمائید.

عمیدی نوری - بنده علت اینکه این پیشنهاد را دادم بیشتر روی قسمت اولش اصرار دارم و دلیل من این است که لاقول این برنامه های تولیدی که حتی اینجا بحث هم شده شخص این برنامه کیست و چطور ممکن است معلوم شود که تولیدی است یا صرانی چون این توهم خواهد رفت و نظر اصلی هم این است که اسکناس های حاصله بصرف برنامه های تولیدی برسد الا فلک صورتی از این برنامه های تولیدی که برای آنها وام باید داده شود بمجلس فرستاده شود که نمایندگان محترم از آن مستحضر باشند در اینصورت این یک اثری دارد هم یک کنترلی است از نظر حق نظارتی که قوه مقننه و مجلس مسلماً در دخل و خرج مملکت دارد و هم یک توجهی است در افکار عمومی که این بحثی که میشود که میگویند دولت ها اصرار دارند و میخواهند اسکناس های زیادی را بمصارف غیر تولیدی برسانند همانطوریکه جناب آقای نخست وزیر فرمودند این توهم هم رفع میشود و منحصر میشود به برنامه های تولیدی، اما جهت دوم پیشنهاد بانصریحی که البته شد در ماده ۲ چون این لایحه طبع نشده است و بخش نشده است که ما ماده را ببینیم در قسمت دوم بنده اصراری ندارم ولی در قسمت اول پیشنهاد که صورت ها بمجلس داده شود وقتی صورت ها بمجلس داده شد و مجلس هم مستحضر شد این خود یک کنترلی است از جهت این که

اسکناس های حاصله بصرف کار های تولیدی برسد.

نایب رئیس - آقای صارمی مخالفید؟ بفرمائید.

صارمی - نظر جناب آقای عمیدی نوری در موضوع بازرسی و نظارت مجلس است در این کار ولی حقیقت این است که با این صورتی که پیشنهاد کرده اند بسیار کار مشکلی است (عمیدی نوری - چرا مشکل است؟) اگر یک پروژه اصلاحی داده شده باشد یا صرانی و یا تولیدی بیآورند در مجلس و بنظر آقایان برسانند و مطرح بشود (عمیدی نوری - مطرح نمیشود برای استحضار است) اگر صرفاً برای استحضار باشد که مقصود حاصل نمیشود (صحیح است) اگر برای اطلاع باشد در روزنامه ها منتشر میشود اگر حق اظهار نظر و رأی نباشد صرفاً ممکن است که جناب آقای نخست وزیر اینجا قول بدهند یا جناب آقای ناصر که توضیحات لازم را به اطلاع آقایان برسانند و بالاخره اگر نظر استحضار باشد تأثیر نام تمامی ندارد و خیال میکنم جناب عالی هم موافقت بفرمائید بصورت دیگری نظر خودتان را تأمین کنید (عمیدی نوری - چه جور؟) وقتی حق اظهار نظر نباشد یک تشریفاتی است و لایحه و فایده ای ما ندارد و نخواهد شد

نایب رئیس - آقای دکتر مشیرفاطمی مخالفید؟ (دکتر مشیرفاطمی - بلی) آقای مخالفم)

نایب رئیس - یک مخالف صحبت کرد بنابراین اعلام برآید میشود نسبت به پیشنهاد آقای عمیدی نوری که قبلاً قرائت شده و مطرح بود، آقایان موافقت قیام بفرمائید (عده ای برخاستند) تصویب نشد، پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم تبصره ذیل بماده دوم اضافه شود.

تبصره - برای تأمین اعتبارات تولیدی مربوط به کشاورزی اعتبارات لازم بابت بانک کشاورزی گسارده میشود که با شرایط سهل و ساده بزرگین و کشاورزان برای امور فنانی وام بدهد، دکتر مشیرفاطمی.

دکتر مشیرفاطمی - با اصلاحی که قبلاً شده بنده پس میگیرم

نایب رئیس - استرداد فرمودند پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده دوم علاوه شود.

تبصره - از تاریخ تصویب این قانون نرخ بهره اعتبارات بانک ملی و بانکهای که با سرمایه دولتی اداره میشوند بآنخذ صدی پنجاه تعرفه فعلی تقلیل داده میشود

صحیح است و تمام این اشکالات که گفته شد مرتفع میشود و این تفکر عجیب و غریبی هم که پیدا شده که این لایحه برای خارجی است برای داخلی است برای مردم است از بین میرود اما مادام که این مطلب هست ما نمیدانیم که چه میشود (صارمی - افراد متنفذی استفاده میکنند) بنده عرض کردم که باید قبلاً این مطلب را حل کرد آقای نخست وزیر بنده عرض کردم اگر همانطور که در ماده نوشته شده است برای امور تولیدی بکار برود بهترین قانون است اگر نشود هیچ نیست حالا مفید و غیر مفید باشد در هر صورت، اما اگر فقط قرار بشود برای امور تولیدی باشد بنده اینجا عرض میکنم که در تهیه این ماده وقت کامل نشده آقای نفر آدمی که در ملایر است او یکدانه چاه دارد، یک دانه قنات دارد و یک دانه گاو دارد باو چطور ممکن است کمک کرد اگر بگوئید که این آقای احتیاجات ارزی ندارد بنده این فکر را میکنم که الان اهالی خوزستان دارند زمین های حسابی که در آنجا هست میخواهند آباد کنند باین آقایان کمک بدهید از برای تولید در اعیان امور تولیدی کشاورزی است، عرض کردم این شرط و این قید را بردارید و از این جهت پیشنهاد کردم که این عبارت (برای تأمین امور ارزی آن) از این ماده حذف شود و باقیش همانطور که هست بماند.

نایب رئیس - آقای نخست وزیر بفرمائید.

نخست وزیر - بنده خیلی متأثرم از اینکه زبانم قاصر است و بیایم نارسا که بتوانم حضور آقایان عرض کنم اینجا هم اش صحبت از فرد می شود و میخواهم بدانم که کدامیک از افراد آمدند و بیایم کشاورزی مراجعه کرده اند و بانک کشاورزی به آنها پول نداده است یکی را بفرمائید (چند نفر از نمایندگان - پول ندارد که بدهد) کی مراجعه کرده است و گفته میخواهم چاه بزنم پول باو نداده اند (بعضی از نمایندگان خیلی ها) کی هست؟ اجازه بفرمائید حالا که اینطور فرموده اند بنده لیست تمام افرادی که بانک به آنها کمک کرده می آورم خدمت آقایان عرض میکنم این فرمایشات آقایان لیست آن را می آورم تا ملاحظه بفرمائید که بچه کسانی داده اند این است که بنده حضور آقایان عرض کردم ما در اساننامه بانک کشاورزی تجدید نظر کردیم برای اینکه سهل ترین طرق وسیله برای دادن پول نزاریم باشد بعد از آن هم به

ناصر وزیر دارائی توضیحاتی که فرمودند فقط فقط ناظر بر بانک کشاورزی بود که بانک کشاورزی که سی و هشت میلیون دلار امضاء کردیم اضافه شده بنده نمیدانم که چه نگرانی برای آقایان هست که هم اش میفرمائید که فقر نمیتوانند استفاده کنند و در هر حال اگر ماده باین ترتیبی که هست تغییر داده شود اصلاً نقض فرض می شود برای اینکه ما میگوئیم کار های تولیدی دسته جمعی بشود، ما که نمیخواهیم کار های تولیدی تک تک بشود در کار تولیدی تک تک هیچ عملی نمیشود انجام داد، آقای عمیدی نوری اینجا فرمودند که صورتش را بیاورند برای اینکه مجلس استحضار داشته باشد، آقایان شما نماینده مجلس هستید و بر طبق قانون اساسی حق دخالت در دخل و خرج این مملکت دارید شما نباید در هر قانونی بگوئید که من نمیگویم و حق دارم در کارها دخالت کنم این حق در قانون اساسی پیش بینی شده قانون نمیخواهد بر طبق قانون اساسی و کیل دخالت در خرج و نظارت در دخل مملکت دارد اینکه قانون اساسی است، از این جهت بنده این پیشنهاد را که آقای دکتر شاهکار فرمودند متأسفانه نمیتوانم قبول کنم این قانون تمام مطالعه شده است و مقصود اینست که آقایان اینقدر که نسبت باین کشاورزی تأکید فرمودند بنده اینجا قول میدهم که در آتی بسیار نزدیک با اصلاح اساننامه بانک کشاورزی بتوانیم یک قدمهای بسیار مفیدی برای مملکت برداریم.

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار فرمایشی داشتید؟

دکتر شاهکار - با این قوی که آقای نخست وزیر دادند بنده از حرفشان اتخاذ سنه میکنم پیشنهادم را پس میگیرم

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ماده دوم بشرح زیر اصلاح شود:

بانک ملی ایران میتواند برای تأمین هزینه های امور تولیدی خارج از برنامه ۷ ساله دوم که مفید تشخیص داده شود وام دهد.

نایب رئیس - آقای تیمورتاش بفرمائید.

تیمورتاش - بنده واقعاً معذرت میخواهم برای اینکه واقعاً اسباب دردسر شده ام (صحیح است، احسن) ولیکن فقط این نکته برای بنده مبهم مانده است چونکه جناب آقای نخست وزیر و جناب آقای

نایب رئیس - چون مخالفی نیست (اظهاری نشد) چون مخالفی نیست رأی میگیریم بماده سوم آقایان موافقت قیام بفرمائید (اکثر قیام نمودند) تصویب شد، چهارم مطرح است قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده چهارم - هر قانون یا موادی از قوانین که با مقررات این قانون مغایرت داشته باشد ملغی است.

نایب رئیس - چون مخالفی نیست رأی میگیریم بماده چهارم آقایان موافقت قیام بفرمائید (اکثر قیام نمودند) تصویب شد، کلیات آخر مطرح است، کسی اجازه نخواست رأی میگیریم بمجموع مواد آقایان موافقت قیام بفرمائید (اکثر قیام نمودند) تصویب شد بنابراین ارجاع می شود به مجلس سنا، آقای نخست وزیر بفرمائید

نخست وزیر - بنده نمی دانم با چه زبان از کمک و مساعدت آقایان نمایندگان محترم تشکر و سپاسگزاری کنم و مخصوصاً که بنده خودم طبیب هستم و می دانم تا این ساعت گرسنه ماندم چقدر مشکل است ولی اگر خدای نکرده اختلال مزاجی برای آقایان پیدا شده باشد حاضر ام آقایان را معالجه کنم (خنده حضار)

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد ختم جلسه

نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود. (مجلس سه ساعت و یازده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

نایب رئیس - مجلس شورای ملی - **عماد قربتی**